

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 15C/32/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113201835
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Otília Belavá
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2014:1113201835.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudkyňou JUDr. Otíliou Belavou v právnej veci navrhovateľky: K. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. N. XX, I. E., zastúpená JUDr. Ľubomírom Müllerom, euroadvokátom, sídlo Symfonická 1496/9, Praha 5, Česká republika, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, sídlo Župné nám. 13, Bratislava, o zaplatenie príslušenstva

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke úroky z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 798,05 EUR od 21.01.2013 do 19.02.2013, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Súd navrhovateľke náhradu trov konania titulom právneho zastúpenia nepriznáva.

Súd v r á t i navrhovateľke súdny poplatok 20,-EUR prostredníctvom daňového úradu Nové Zámky v lehote 30 dní odo dňa doručenia odpisu právoplatného rozhodnutia o jeho vrátení.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným súdu 21.01.2013 navrhovateľka žiadala, aby súd svojim rozhodnutím uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke 798,05 EUR s príslušenstvom titulom náhrady škody.

Podaním doručeným súdu 19.03.2013 navrhovateľka prostredníctvom právneho zástupcu zobrala návrh v časti istiny 798,05 EUR späť, v tejto časti žiadala konanie zastaviť s odôvodnením, že odporca listom z 19.02.2013 pod č.:24803/2011-541/14 priznal navrhovateľke 798,05 EUR. Na náhrade úroku z omeškania a trovách konania navrhovateľka trvá. Súd zobral na vedomie dispozitívny úkon navrhovateľky a uznesením z 15.05.2013 pod č.k. 15C/32/2013-14 konanie v časti istiny 798,05 EUR zastavil.

Odporca sa k návrhu vyjadril písomne, listom z 05.06.2013, doručeným súdu 14.06.2013 s tým, že namieta uplatnený úrok z omeškania lebo vo veci nejde o vzťah medzi dlžníkom a veriteľom v zmysle § 517 Občianskeho zákonníka. Konanie o náhrade škody podľa zák.č. 58/1969 Zb. nie je zmluvným vzťahom a nejde v ňom o plnenie peňažného dlhu. Pri tomto vzťahu nemožno hovoriť o postavení dlžníka a veriteľa pretože nejde o vzťah, ktorý by bol založený zmluvou, právnym úkonom alebo bezdôvodným obohatením. Nejde o typický záväzkový občianskoprávny vzťah upravený Občianskym zákonníkom (§ 488 a § 489) ale zákonom č. 58/1969 Zb..

Odporca žiadal, aby súd uplatnené trovy právneho zastúpenia nepriznal. Poukázal, že navrhovateľka spolu s ďalšími dvoma súrodencami E.I. K. a G. K., žiadosťou z 11.07.2012 si uplatnila podľa § 23 a § 26 zák.č. 119/1990 Zb. odškodnenie za nezákonné odsúdenie svojho neb. otca W. K.. Odporca

stanoviskom z 19.02.2013 pod č.:24803/2011-541/14 žiadosti vyhovel. Navrhovateľka dňa 21.01.2013 spolu s ostatnými súrodencami uplatnila svoj nárok žalobou na súde, každý osobitne, prostredníctvom jedného právneho zástupcu. Konania sú vedené pod č.k. 15C/32/2013, 11C/31/2013, 7C/24/2013, hoci ide o nároky, ktoré vychádzajú z jednej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na odškodnenie podľa zák.č. 119/1969 Zb. a majú jeden skutkový a právny základ. Odporca má zato, že takýto postup spôsobil nedôvodné navýšenie trov konania, keďže jednou žalobou všetkých oprávnených osôb by bol jednoduchšie a hospodárnejšie dosiahnutý rovnaký cieľ (uznesenie Krajského súdu Bratislava z 30.11.2012 pod č.k. 5Co/598/2012). Takýto postup právneho zástupcu nie je v súlade so zásadou účelnosti a hospodárnosti konania vymedzeného v zák.č. 586/2003 Z.z.. Je len na navrhovateľovi koho bude žalovať a akým spôsobom (dispozičná zásada), avšak aj takýto postup musí byť v súlade s ostatnými zásadami súdneho konania (uznesenie Krajského súdu Bratislava z 28.03.2013 pod č.k. 5Co/204/2013). S poukazom na ust. § 142 ods.1 O.s.p. podľa názoru odporcu postup navrhovateľky prostredníctvom právneho zástupcu nebol účelným uplatňovaním práva, účelné by bolo, keby všetky oprávnené osoby po neb. W. K. uplatnili svoj nárok jednou žalobou. Odporca žiadal, aby súd návrh v časti uplatneného úroku z omeškania zamietol a navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Súd vec podľa § 115a ods.1 v spojení s § 156 ods.3 O.s.p. prejednal bez nariadenia pojednávania a rozhodol rozsudkom, ktorý bol verejne vyhlásený dňa 24.06.2014.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinami - Rozhodnutie Štátneho notárstva v Nových Zámkoch po neb. W. K. z 13.10.1989 pod č.k. 1D 1655/89-10, Žiadosť o odškodnenie z 12.09.2011, Stanovisko odporcu z 22.05.2012 pod č.:24803/2011-541/14, Žiadosť o odškodnenie z 22.06.2012, Stanovisko odporcu z 19.02.2013 pod č.:24803/2011-541/14, pričom prihliadol na obsah spisového materiálu podľa § 120 ods.1 O.s.p. a zistil nasledovný skutkový stav:

Uplatnený nárok čo do istiny nebol medzi účastníkmi konania sporný, nakoľko tento bol v plnej výške odporcom navrhovateľke priznaný stanoviskom z 19.02.2013 pod č.:24803/2011-541/14. V čase rozhodovania súdu predmetom konania je už len úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 798,05 EUR od 21.01.2013 do 19.02.2013 a náhrada trov konania.

Zo Žiadosti o odškodnenie z 22.06.2012 (č.l. 7) súd zistil, že navrhovateľka si u odporcu uplatnila nárok o odškodnenie ako oprávnená osoba (§ 26 zák. č. 119/1990 Zb.) za

neb. W. K.. Predmetná žiadosť bola odporcovi doručená 11.07.2012. O predmetnej žiadosti odporca rozhodol Stanoviskom z 19.02.2013 pod č.:24803/2011-541/14 (č.l. 13). Keďže žiadosť nebola vybavená v zákonnej lehote, navrhovateľka sa svojho nároku domáhala súdnou žalobou, ktorá je predmetom tohto konania.

Podľa § 10 zák.č. 58/1969 Zb., ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa názoru súdu vzťah medzi navrhovateľkou a odporcom vyplýva priamo zo zákona č. 58/1969 Zb. v spojení so zák.č. 119/1990 Zb. na základe ktorého navrhovateľke ako oprávnenej osobe vznikol zákonný nárok na odškodnenie v zákonom stanovenej lehote (§ 10 zák.č. 58/1969 Zb.). Ide o osobitnú úpravu záväzkového práva v dôsledku porušenia povinnosti, pričom porušenie povinností môže spočívať aj v omeškaní (zodpovednosť za omeškanie), čo je tento prípad. Navrhovateľka žiadosť o odškodnenie podala na pošte 09.07.2012, čím šesťmesačná lehota na vybavenie odporcovi uplynula 09.01.2013. Odporca žiadosť navrhovateľky vybavil stanoviskom z 19.02.2013.

Na základe vyššie preukázaných skutkových okolností súd dospel k názoru, že návrh je podaný dôvodne, keďže odporca žiadosť navrhovateľky nevybavil v zákonnej lehote do 09.01.2013, nasledujúcim dňom 10.01.2013 sa dostal do omeškania. Navrhovateľka si uplatnila úroky z omeškania od 21.01.2013 do 19.02.2013 a keďže súd pri svojom rozhodnutí nemôže ísť nad ultra petit, rozhodol v súlade s návrhom.

Keďže odporca sa s plnením dostal do omeškania, súd ho podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. účinnom do 31.01.2013, podľa ktorého základná úroková sadzba ECB platná od 11.07.2012 do 08.05.2013 bola 0,75%, čím výška úrokov je 8,75%, zaviazal na úroky z omeškania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Hoci navrhovateľka bola v konaní úspešná súd jej náhradu trov konania nepriznal s tým, že obrana odporcu bola v tejto časti dôvodná.

Z vyššie uvedených skutočností mal súd preukázané, že oprávnené osoby K. K., E. K. a G. K. si spoločnou žiadosťou z 22.06.2012 uplatnili u odporcu odškodnenie po neb. W. K. a keďže ich žiadosť nebola vybavená v zákonom stanovenej lehote (§ 10 zák.č. 58/1969 Zb.), svojho nároku sa domáhali súdnou cestou každý osobitne. Podania sú vedené na tunajšom súde pod č.k. 15C/32/2013, 11C/31/2013, 7C/24/2013. V konaní 11C/31/2013 trovy právneho zastúpenia súd nepriznal,

v konaní 7C/24/2013 súd priznal trovy konania za tri úkony právnej služby vo výške 177,78 EUR.

Pri náhrade trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. súd je povinný skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom konania v spore. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Je preto potrebné rozlišovať medzi právom účastníka konania (fyzickej, právnickej osoby, štátneho orgánu) na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Trovy konania potrebné na účelne vynaloženie alebo na ochranu práv sa však nemôžu posudzovať ako celok, aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože každý úkon alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne. Právo účastníka na zastúpenie advokátom na strane jednej a právo na náhradu nákladov konania s tým spojených na strane druhej sú práva, ktoré spolu úzko súvisia, avšak nie sú nerozlučne spojené. Merítkom účelnosti uvedeným v § 142 ods. 1 O.s.p. je preto nevyhnutné pomenovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Na posudzovanie účelnosti nákladov právneho zastúpenia nemožno rezignovať len preto, že účastník pri zastúpení advokátom realizuje svoje právo na právnu pomoc. S poukazom na uvedené súd náklady zastúpenia navrhovateľky advokátom považuje za neúčelné keďže zistil, že sa jednalo o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke (nárok nebol od počiatku sporný, rovnaký nárok bol priznaný aj matke navrhovateľky ešte pred tým, než navrhovateľka spolu so súrodencami žiadali odškodnenie od ministerstva), pričom k uplatňovaniu týchto nárokov dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa spravidla menia iba identifikačné údaje, rozhodnutia z ktorých sa nárok vyvodzuje a dátum splatnosti žalovanej pohľadávky.

Súd sa preto stotožnil s argumentáciou odporcu, že v tomto prípade nebol postup navrhovateľky zastúpenej právnym zástupcom v súlade so zákonom č. 586/2003 Z.z., keď právny zástupca konal v rozpore so zásadou účelnosti a hospodárnosti konania (keď sa viacerými návrhmi domáha nároku, ktorý možno uplatniť jednou žalobou). Požiadavka na účelnosť a hospodárnosť konania pritom nekoliduje s dispozičnou zásadou procesného práva. Je len na navrhovateľovi koho bude žalovať a akým spôsobom, avšak aj takýto postup musí byť v súlade s ostatnými zásadami súdneho konania. V tomto prípade má súd za to, že cieľom postupu navrhovateľky, spolu s jej súrodencami v iných konaniach (7C/24/2013, 11C/31/2013), zastúpenej tým istým právnym zástupcom bolo navýšenie trov konania. Jednou žalobou všetkých uvedených navrhovateľov by bol jednoduchším a hospodárnejším spôsobom

zjavne dosiahnutý rovnaký cieľ ako " rozštiepenými návrhmi " zvlášť, keď navrhovateľka s ostatnými oprávnenými osobami bezpochyby vedela, že nárok je dôvodný, nakoľko ešte pred podaním spoločnej žiadosti o odškodnenie bol priznaný nárok ich matke (manželke po neb poškodenom W. K.). Preto pri náhrade trov konania nemožno takémuto postupu priznať právnu ochranu.

Vzhľadom na uvedené súd úspešnej navrhovateľke nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia (v zastavenej časti konania ako aj v časti úroku z omeškania), nakoľko postup ako je vyššie uvedené považoval za šikanózný výkon práva, ktorému nemožno priznať právnu ochranu (vynaložené trovy považoval za neúčelné a neprimerané), preto rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

O vrátení súdneho poplatku súd rozhodol podľa §11 ods.1 zák.č. 71/1992 Zb. v aktuálnom znení, podľa ktorého poplatok sa vráti, ak ho zaplatil ten, kto nebol povinný platiť alebo kto ho zaplatil na základe nesprávneho rozhodnutia súdu. Poplatok sa taktiež vráti, ak súd vráti návrh navrhovateľovi pre nedostatok právomoci. Poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti sa vráti, ak bola námietka zaujatosti uplatnená odôvodnene; ak poplatok v takomto prípade ešte nebol zaplatený, súd uznesenie o uložení povinnosti zaplatiť poplatok zruší. O vrátení poplatku rozhodne i bez návrhu súd, ktorý bezdôvodne zaplatený poplatok prevzal.

Z obsahu spisu súd zistil, že navrhovateľka prostredníctvom právneho zástupcu zobrala návrh v časti istiny späť (19.03.2013) pred výzvou súdu na zaplatenie súdneho poplatku (16.07.2013), čím výzva v tomto štádiu konania nebola dôvodná. Súd výzvu na zaplatenie súdneho poplatku uznesením z 24.06.2014 zrušil a zaplatený súdny poplatok vrátil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, na tunajšom súde, písomne, dvojmo.

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak odvolateľ nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.